СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 11. Джерзі Сіті, Н. Дж., понеділок, 16-го січня 1939. No. 11. Jersey City, N. J., Monday, January 16, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

КОНГРЕС НАСТАВЛЕНИЙ ВОРОЖО ДО УРЯДУ

ВАШИНГТОН. — У голосуванні над грішми, яких уряд хотів на боротьбу з безробіттям, показалося, що теперішній склад конґресу досить ворожо наставлений супроти уряду й політики „нового розділу". Конґрес 226 голосами проти 137 відкинув жадання уряду ухвалити на ту ціль 875 міліонів долярів, а обтяв її на 150 міліонів. Завзяття, з яким виступали деякі конґресмени проти уряду, вказує, що ту ворожість треба приписати останній демократичній „чистці", в якій президент Рузвелт хотів поусувати деяких демократів і настановити таких, які йому вцілості послушні.

БУНТ СТЕЙТІВ ПРОТИ ФЕДЕРАЛЬНОГО УРЯДУ.

БОСТОН. — Шість ґубернаторів стейтів Нової Анґлії зїхалися в Бостоні і там спільно ухвалили протест проти того, щоб федеральний уряд забирав від поодиноких стейтів землю в цілі будування шлюз і тим подібних речей. Ґубернатори заявили, що вони в засаді не мають нічого проти будування, але хочуть, щоб федеральний уряд порозумівся зо стейтовими урядами, а також щоб не присвоював собі тих ґрунтів, на яких переводить будови, навіки. Ґубернатори рішили спільно далі боротись проти втручування федерального уряду в суверенні права поодиноких стейтів.

ЗАГРОЗА СТРАЙКУ РАДІОВИХ АКТОРІВ.

НЮ ЙОРК. — Радіові актори, співаки, музики, композитори, письменники і т. п. загрозили, що вийдуть на страйк, коли їм не підвищать заплат. Їх усіх начисляють коло 6,000 і всі вони зорґанізовані в юнії.

ПЕРЕДБАЧАЄ ПОВСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

БОСТОН. — Американський журналіст Дюит МекКензі в „Бостон Тревлер" заявив, що, на його думку, на весну Гітлер допоможе Україні завершитися в свою державу, а водночас над нею простягне свої впливи. А зробить Гітлер це посередньо, себто, помагаючи українцям повстати проти Совєтів. Дюит говорить, що ця тактика Гітлера не заставить інших держав розпочинати війну. Тому, що на його думку, не треба брати під увагу загального воєнного вибуху в Европі. Дюит щойно приїхав з Европи, де бував у всіх столицях та говорив з найпередовішими людьми. Всі вони тої самої думки, що й Дюит, говорив він.

СНІГ У СХІДНІХ СТЕЙТАХ.

НЮ ЙОРК. — Цілу східню смугу стейтів Нової Анґлії покрила 8-цалева верства легкого пухкого снігу. Сніг ще падає далі, та метеорольоґи передбачають, що він довго не полежить, бо незадовго наступлять теплі дні, які змиють цей гарний, чистий сніг.

КИДАЄ НОВЕ СВІТЛО НА ВИХОВАННЯ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорський педаґоґ д-р Люіс виголосив перед збором виховників доклад, у якім сказав, що у вселюдних школах Америки повинні найкращих учителів давати у нижчі школи, а не у вищі. Бо в дитячому віці далеко лекше викривити характер дитини, ніж у старшому віці. А саме це часто діється. Невідповідальні вчителі викривлюють характер дітей і роблять їх у той спосіб суспільно шкідливими. Характер людини формується головно від колиски до пятого року життя. Тому і родичі повинні брати лекції, в який спосіб поступати з дітьми.

СКІЛЬКИ АМЕРИКАНЦІ ЗЛОЖИЛИ ГРОШЕЙ ЗА ОДИН РІК.

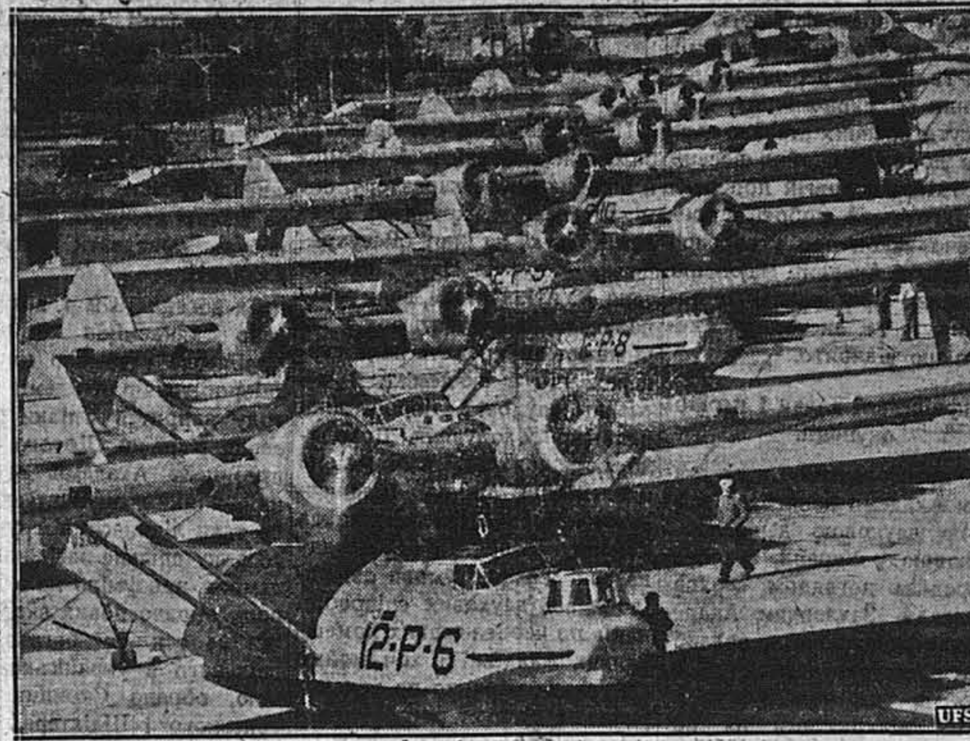
НЮ ЙОРК. — Обчислено, що американці зложили ощадностей у минулому році на 115 і пів міліона долярів. Всіх ощадностей у банках мають американці на пять і пів біліона долярів.

ПОМЕР ДЖЕКОБ РУПЕРТ.

НЮ ЙОРК. — Помер у 71 році життя відомий американський броварник Джекоб Руперт. Він полишив 30 міліонів долярів майна. Покійний брав живу участь у політиці, а головно в спорті.

БОЙОВІ КОРАБЛІ ПЕРЕПЛИВАЮТЬ ЧЕРЕЗ ПАНАМСЬКИЙ КАНАЛ.

БАЛЬБОА (Каналова Смуга). — Через панамський канал почали за чергою перепливати американські бойові кораблі. На той час цивільний пасажирський рух у каналі здержано. Також військові власті пильно стережуть, щоб непокликані люди не довідались, які саме кораблі переїздять на Атлянтійський океан. Цей переїзд має політичні основи і є згідний з зарядженням американського уряду.

ДАЛІ ЗБРОЇТЬСЯ.

48 великих бомбових літаків зібрано в Сан Дієго, Каліфорнія, на 3,000-милевий лет до Панамського Каналу, найдовший масовий лет повітряної фльоти американської воєнної фльоти. Америка думає далі будувати подібні літаки.

ЗМЕНШИЛОСЯ ЧИСЛО ВРОДИН У КАНАДІ.

Зо звіту домініяльного статистичного бюра за другу четвертину 1938 року показується, що число вродин у Канаді трохи зменшилося в порівнянні з тим самим періодом часу 1937 року. І так, усіх живих уродин було в тім часі 57,480, себто 20.6 на тисячу населення. 1937 року в тім самім періоді було 58,814 уродин, тобто 21,2 на 1,000.

НОВА ПАРЦЕЛЯЦІЙНА АКЦІЯ НА ПОДІЛЛІ.

Аґенція „Всхуд" повідомляє, що на просторі тернопільського воєвідства продовжують далі урядову парцеляцію у пятьох місцевостях. З парцеляції повстане 130 нових осад, величини 5—7 гектарів кожна. Нові осади повстануть з маєтків: Городок у заліщицькому повіті (31 осада); Олексинець у борщівському повіті (12 осад); Кальне в бережанському повіті (30 осад); Плетеничі в перемишлянському повіті (20 осад) і Сеньків у радехівському повіті (37 осад).

Кольоністи дістануть наділи вже з готовими будинками, в яких зможуть відразу замешкати. Будову будинків мають покінчити до 15. липня 1939 р. так, що осадники зможуть обняти наділи і будинки в посідання в другій половині липня 1939 р.

В XX-му ВІЦІ ПАЛЯТЬ ЧАРІВНИЦІ НА КОСТРІ.

В селі Субсетатя в Семигородщині панувала в літі минулого року пошесть між худобою, кіньми, від якої згинуло 72 штуки тварин. Забобонні селяни були переконані, що пошесть між худобою викликали чарівниці. Тому пішли в ночі на цвинтар, відкопали трупи трьох старих жінок, які саме тоді номерли, пробили вилами серця всіх трьох жінок і спалили їх тіла на кострі. Тепер суд засудив 30 учасників цієї несамовитої церемонії на довголітні кари вязниці.

КАНАДА НЕ ЗАПЛАТИТЬ ПОВОРОТНОЇ ПОДОРОЖІ ЧЕРВОНИМ ДОБРОВОЛЬЦЯМ.

Еспанський червоний уряд звернувся на днях до канадійського домініяльного уряду з просьбою, щоб заплатив поворотну подорж канадійським охотникам в числі 276, що служили в червоній армії. Ті охотники, звербовані канадійськими комуністами до боротьби за чужу справу, були змобілізовані з міжнародньої бригади й бажали би вернутися знов до „буржуазно-капіталістичної" Канади, засмакувавши доволі „червоного пролетарського раю".

Канадійська влада, розглянувши цю справу, відмовилась платити поворотну подорож за них. Крім того канадійська влада зазначила, що вона виразно остерігала тих „добровольців", щоб не мішалися до еспанської громадянської війни й тому, самозрозуміло, не має найменшого обовязку платити їм поворотну подорож.

З тої причини канадійські „добровольці", що у своїм нерозумі послухали комуністичних аґітаторів, будуть мусіти залишитись в Еспанії або на терені Франції так довго, аж ті, що їх зааґітували до еспанської авантури, зберуть гроші на їх поворотну подорож до Канади.

ЧЕТВЕРНЯТА.

Четвернята привела на світ 30-літня селянка в селі Вляделі в Румунії. Мама і всі чотири дівчинки здорові і почуваються добре.

ВИКОПАЛИ ОЛІМПІЙСЬКІ КРІСЛА.

Німецькі вчені, які ведуть розкопи у старовиннім Олімпі, відкрили багато цікавих річей, між ін. відкопали підстави крісел, на яких засідали колись судді підчас Олімпійських Ігрищ. Крісла виконані з прегарно обробленого мармуру. Вчені знайшли теж кілька грецьких і римських статуй і багато уривків із написів та орнаментів.

ЖАРТ АНҐЛІЙСЬКОГО ТЕЛЕҐРАФІСТА.

В анґлійськім місті Лідс засудили недавно на 6-місячну вязницю 26-літнього урядовця-телеґрафіста Генрика Вуда, який дозволив собі на каригідний жарт.

Підчас недавніх критичних вересневих днів, коли загроза війни висіла над Анґлією та цілою Европою, урядовці телеґрафу в Лідс дістали тайний шифр, що ним вони мали алярмувати всі уряди на випадок, якби наближалися ворожі літаки.

У хвилинах найбільшої напруги, 23. вересня м. р., коли всі дожидали на вирішний мент, Вуд для жарту заалярмував один із провінціяльних урядів, у якім працював його товариш. Той товариш вислав алярмову вістку далі і до години ціла протилетунська оборона ґрафства Йорк станула на ноги.

Прилюдна анґлійська опінія є тієї думки, що кара Вуда рішуче залагідна.

ЗЛОДІЙ ПЕРЕВЕРНУВ СВІЧКУ — МЕРТВА ЗБУДИЛАСЯ.

Якась жінка з фінляндської місцевости Тамерфорс упала підчас проходу до озера. Хоч люди оподалік знаходилися, витягнули її негайно на беріг, вона не давала ніяких познак життя і всі спроби привернути її до життя не давали найменшого успіху. Лікар, якого негайно покликали, ствердив уже лише смерть від затоплення. Тіло перенесли до мешкання небіжки та поклали його в домовині в одній із кімнат.

Тому, що небіжці дали кілька клейнотів, один зо слуг закрався вночі до кімнати і, забираючи клейноти, перевернув свічку, яка впала на небіжку. У тому самому менті настало щось несподіване: небіжка воскресла. Слуга так перелякався, що попав у нервову атаку і його мусіли відвезти до лічниці.

Завдяки тому, що свічка перевернулася, жінка, що її навіть лікар вважав за небіжку, ожила, бо була лиш у летарґу.

ПОКЛИКУЮТЬСЯ НА ВАТИКАН У СПРАВІ ЗАКАРПАТТЯ

ВАРШАВА. — Польська Аґенція Телеґрафічна подає, що вся польська преса далі широко розписується про Карпатську Україну, яку постійно далі називає „Підкарпатська Русь". Та найцікавіше є те, що аґенція подає, що Ватикан станув по стороні Польщі і є за те, щоб Карпатську Україну прилучити до Мадярщини. Каже, що польська преса цитує статтю з „Осерваторе Романо", що є урядовим орґаном Ватикану, в якім є подані ґеоґрафічні, господарські й політичні арґументи за те, що Карпатська Україна повинна бути повернена Мадярщині. Там сказано, що „Підкарпатська Русь" відпала від Мадярщини по світовій війні тільки тому, що в Мадярщині панував тоді большевизм. Заразом згадано й за „вбогу руску людність", що тепер голодує, бо відтята від Мадярщини.

„НЕ ХОЧУТЬ ВИНАРОДОВЛЮВАТИ УКРАЇНЦІВ".

ВАРШАВА. — У відповідь українським послам, що представляли в польськім соймі польські надужиття та гнет українського населення, подав премієр ґен. Славой-Складковскі, що польський уряд вірить в український нарід і не хоче його винищувати й винародовлювати. Казав, що для польського уряду існування української нації — це факт.

Як виглядає у дійсності?

Та сама Польська Аґенція Телеґрафічна, що подає про цю заяву польського премієра, витає з великою радістю „масовий поворот рускої людности до польщини". І описує дальші „здобутки" польської денаціоналізаційної політики, згадуючи про перехід до польщини коло 900 осіб „зрушчоней шляхти". Далі сказано, що такі „переходи" є тепер щораз частіші. Ота вся шляхта, пише польська аґенція, тепер заповідає, що стоятиме на сторожі польщини на східніх красах". А той перехід, про який мова, відбувся на Волині, яка була передше під владою Росії. Тепер, як заповіджено, має там усе вернутися назад „до мацержи" а в першу чергу мають вернутись потомки шляхти, бо „вони всі походять з польської крови і духа".

І ЖИДИ НЕ МАЮТЬ ЧОГО НАРІКАТИ.

ВАРШАВА. — На жидівські нарікання відповів польський премієр, що жиди в Польщі не повинні нарікати, бо їм ніде в світі не є так добре, як у Польщі.

ПОМЕР СЕРГІЙ ШЕЛУХИН.

ПРАҐА. — Дня 25. грудня 1938 р. помер Сергій Шелухин, професор права в Українськім Вільнім Університеті в Празі. Покійний це визначний український громадянський діяч і учений. І щирий українець-патріот ще зперед часів світової війни. Походив з Наддніпрянщини.

ЩО КОНФІСКУЮТЬ.

ЛЬВІВ. — Львівська прокураторія сконфіскувала книжку „Чужинці про Україну", видану видавництвом „Червона Калина". Ця книжка друкувалась цілий рік у числах „Літопису Червоної Калини" і не була сконфіскована ні в одному числі. Та як появилась окремо, то вже стала загрозою публичному спокоєві в Польщі.

ЗАВАЛЕНИЙ ПОБАЖАННЯМИ.

ХУСТ. — Премієр Карпатської України, о. Волошин, одержав тисячі побажань від українців з цілого світу і від чужинців.

КОМУНІКАЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕНА.

ХУСТ. — Пресова Служба Карпатської України подає, що досі комунікація Карпатської України була обслугувана тільки одною лінією: Пряшів-Перечин-Звалява-Довге-Хуст. Про ту лінію будуть колись писати історики як про лінію, що врятувала Карпатську Україну. З новим роком буде готова південна маґістраля Севлюш-Мукачів-Ужгород, з оминенням Мукачева й Ужгороду. Це буде шлях: Хуст-Копаня-Кивяжд-Коропець через Росвигово під Ужгород до В. Лазів з відбоченням поза Ужгород на Циганівці. Потрібно добудувати ще малий простір, над чим працюють сотні робітників і військові технічні відділи. Таким чином Карпатська Україна матиме прекрасну, широку, модерну, вбільшості бетонову дорогу аж до Словаччини. Автобуси ЧСР остаються надалі важним комунікаційним засобом при перевожуванні особовім, листовім і експресовім.

В ПОДЯКУ ЗА ЗАСЛУГИ.

ХУСТ. — Громадська Рада Великого Раківця вислала премієрові о. Волошинові телеґраму на декоративному блянкеті, якою повідомляє, що на засіданні громадського заступництва 14. грудня 1938 року принято премієра за почесного громадянина громади.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НАША СИЛА ЗРОСЛА!

Новий Рік витає український нарід у такий спосіб, як співається у тій пісні Олеся, де радість обнялася зо смутком. Бо погані, дуже погані вісті доходять до нас з рідних земель. Ці вісті заповідають, що з новим роком зачнеться там нова ера нового мучеництва українського народу.

Та проте навіть у тих вістях з краю, що передають нам про те мучеництво, знаходимо ознаки великого підняття нашої нації. Нема в них ніяких нарікань на лиху долю, а є глибоке переконання, що наші маси дуже освідомились національно та готові тепер і до найбільших жертв. А таке відродження нації — це величезна сила. Малий здобуток, мала Карпатська Україна надзвичайно скріпила в наших масах віру в остаточну нашу перемогу. А це також величезний здобуток.

Здобутки Рідного Краю є й нашими здобутками в Америці. Зросла українська справа в Европі, піднялась вона й в Америці. Українське ймення стало вже й тут загально відоме. І це також великий здобуток, бо він допоможе нам в Америці краще підховати молоде покоління й запрягти його до праці для української справи.

Але українська сила повстає всіляко. Розвій „Рідної Школи", „Дністра" чи „Маслосоюзу" в Рідному Краю — це також скріплення нашої сили. А їх упадок чи застій — наше ослаблення. І так є з усіми іншими фінансовими чи культурними ділянками. Так є в Рідному Краю, і так є тут, в нашім американськім житті. Тому, коли беремо під увагу наше політичне життя, наше національне підняття, то треба нам одночасно добре дивитися на інші ділянки. А ті ділянки відграють в Америці дуже велику, можна сказати, особливу ролю, бо заважують на тім, як довго вдержиться українське життя в Америці.

Тому треба згадати з Новим Роком і за таку організацію, якої розвій чи застій дійсно заважує на нашім житті в Америці. А є нею, як легко догадатись, наш Український Народний Союз. Тому, коли питаємо себе, як ми стоїмо в Америці, мусимо в перщу чергу спитати: **як стоїть У. Н. Союз?** Відповімо коротко: У. Н. Союз **зріс у силу.** А зріс уже хочби тому, що в 1937 році мав 30,816 членів, а рік 1938 закінчив з **32,703 членами.** Значить, армія У. Н. Союзу збільшилася за останній рік на 1,887 членів. У тім числі є 550 членів товариства „Згода Братств", що злучилося з У. Н. Союзом. Та й без того, як бачимо, прибуло поважне число нових членів. І це вважаємо дійсним здобутком української іміґрації в Америці й дійсним збільшенням української сили. Бо це зріст такої зорґанізованої сили, що завжди готова до допомоги кожній благородній акції, яка змагає до здійснення Великої Української Ідеї, як також до закріплення української сили в Америці.

Академія Наук УССР

Одна з національних рис українського народу — прагнення освіти, Велике пошанування, побожний, можна сказати, підхід до науки. І це за всіх часів, за всяких умов. Отже недаремне, коли забуяло по революції українське національне життя в Києві, одна з перших думок там була утворити найвищу національну українську наукову установу — власну Академію Наук. Може скорше навіть думка переговорити розвинути в Академію Наук Наукове Товариство, яке вже за дореволюційних часів було прототипом Академії Наук. Та чимало перешкод, політичних і економічних, навіть суто воєнних ставало цьому на дорозі. І щойно восени року 1918, по довгій попередній підготовній роботі, запроваджено закон про утворення Української Академії Наук, про здійснення мрій неодного покоління. А 14. листопаду Академію цю відкрито.

За української влади і першої окупації.

За затвердженим тоді статутом Академії вона була найвищою науковою державною установою у Україні, під безпосереднім доглядом верховної влади. Завданням Академії було поширювати, поглиблювати наукові дисципліни, разом із тим збагачуючи їх новими відкриттями на користь людства, сприяти обєднуванню та орґанізуванню наукової праці в Україні, допомагаючи утворити дослідні інститути для всіх ділянок людського знання. Крім того Академія Наук, як найвища українська наукова національна установа, мала на меті всебічно досліджувати українську культуру, українську мову, вивчаючи сучасне й минуле України, її землі, її нарід.

Складалася Академія Наук, за її тодішним статутом, з 3 відділів: історично-фільольоґічного, фізично-математичного і соціяльних наук. Звання академіка, як почесного за проведену вже наукову видатну діяльність, зрозуміло, позбавити нікого вже не було можна, отже було довічним.

На чолі Академії Наук стояла президія з головою — президентом Академії, заст. президента та неодмінним секретарем, а найкомпетентнішою науковою інституцією було спільне зібрання всіх академіків, яке обирало президію та нових академіків.

За час своєї першої окупації большевики майже не звертали уваги на Академію Наук, і внутрішне життя її йшло своїм шляхом. А по денікінцях, які рішуче не визнавали Академії, позбавили її всіляких засобів та викинули з помешкання, большевицька влада на перших своїх кроках поставилася до неї цілком толерантно, визнавши її за державну інституцію, делеґуючи своїх представників на її урочисті засідання.

Академія підпорядкована комісаріятові.

Правда, згодом большевики, бажаючи позбавити Академію її національного характеру, замінили назву „Українська Академія Наук" на іншу „Всеукраїнська Академія Наук", скорочено ВУАН. Правда, вони асиґновували за перших років такі жалюгідні кредити на її існування, що й академіки й численні наукові співробітники дослівно голодували. Доводилося, наприклад, небіжчикові академікові Миколі Біляшевському продавати пиріжки на Сінному базарі. Та без огляду на такі жахливі умови аж роїлося від наукових співробітників по неопалюваних помешканнях Академії і хоч майже замерзало чорнило по каламярях, кольосальну роботу виконано за той час.

Академію Наук підпорядковано особливій Інституції при народньому комісаріяті освіти — „Головнауці". За перших років це не відбивалося на внутрішньому житті Академії, на її науковій роботі.

У 1926 р. Російську Академію Наук, яка досі стояла на одному рівні з ВУАН, перейменовано на Всесоюзну, в такий спосіб її компетенція поширилася і на УССР, а ВУАН опинилася в підрядному до неї становищі.

Нагінка й арешти.

У 1927 р. почато в большевицькій пресі отверту кампанію проти С. Єфремова, тодішнього заст. президента Академії, і Головнаука вперше не затвердила нове його обрання, а А. Кримського на неодмінного секретаря Академії. У січні 1928 р. Головнаука доручила перевести ревізію Академії.

Ревізійна комісія з ревізорами з Харкова та за діяльною участю завідувача Київської „окрнаросвіти" Левицького висловилася, що в Академії цілком неправильно поставлено тематику роботи, що не завсіди по марксистськи трактують там історичні події, що Академію засмітив дуже „глитайсько-попівський елемент", що за час усього існування Академії в ній видано тільки два числа стінної ґазети, тощо.

Це дало привід до відкритого походу проти Академії в большевицькій пресі. Президент Академії Заболотний, академік Тутківський та її неодмінний секретар Корчак-Чепурківський, які користувалися в большевицьких колах певним науковим авторитетом, уживали всяких заходів, ішли на всілякі компроміси, аби якнебудь урятувати становище Академії.

Та восени 1929 р. заарештовано академіків Єфремова, Слабченка і чимало наукових співробітників Академії з приводу викриття Спілки Визволення України. Дотого помер президент Академії Заболотний, з яким окупантська влада таки лічилася. У грудні того року спільне засідання академіків, зрозуміло не з доброї волі, обрало нових академіків, що не так то багато мали спільного з українською наукою, обрало Скрипника, Затонського і Шліхтера. Раділа з цього приводу окупантська влада, гадаючи, що таким прищепленням комуністів до Академії пощастить знищити там національного духа.

Політична чистка.

Справді на першій сесії Академії в новому складі утворено статутарну комісію, щоб переглянути статут Академії, осуджено притягнутих до слідства, ще не засуджених товаришів.

„Робітничі бриґади", „легка кіннота", „добровольці" перевірили наукову роботу Академії. Окрема комісія за участю представників робітниче-селянської іспекції, профспілок та київських фабрик провадила „чистку" персонального складу Академії, причому зняла з роботи 25 осіб. Найближча чергова сесія Академії ухвалила новий статут, за яким Академія складається тільки з 2 відділів: природньо-технічних і соціяльно-економічних наук. Академія Наук має за завдання спрямувати свою роботу соціяльного будівництва на полі української пролетарської культури. На чолі Академії стоїть Рада, яка складається з академіків, молодших наукових робітників, представників наркомосвіти, професійних орґанізацій і партійного осередку Академії. Академіків можна позбавити звання і прав, коли вони не виконують покладених на них обовязків і коли їх діяльність свідомо спрямована на шкоду советському союзові, або коли вона ідеольоґічно ворожа принципам соціялістичного будівництва. І зараз після цього позбавлено прав і звання академіків Єфремова, Слабченка, Яворського.

Національний дух.

На президента Академії обрано академіка Богомольця, а найближча рада Академії осуджує діяльність академіка Михайла Грушевського та його школи, що вважала національний рух, національну ідею за стрижневе питання українського історичного процесу, а раду учнів Грушевського змушено прилюдно каятися в своїх „націоналістичних" помилках.

І нікому до голови не приходило тоді, що за декілька років доведеться позбавити звання і прав академіків: Скрипника (навіть по смерти), Затонського, Шліхтера з приводу „націоналістичної" діяльности. Не вони перемогли український національний дух, а він переміг їх, заразив, заполонив їх.

Теперішній розподіл.

Траплялися в житті Академії нові зміни, нові реформи і на початках грудня року 1938 Академія прийшла, маючи назву Академія Наук УССР, з трьома вже відділами: природничих і математичних наук, гуманітарних наук і технічних наук. На сьоґодні Академія має такі науково-дослідні інститути — свою основну структурну одиницю: 1. математики, 2. фізики, 3. хемії, 4. фізичної хемії, 5. хемічної технольоґії, 6. біохемії, 7. ботаніки, 8. зоольоґії й біольоґії, 9. гидробіольоґічну стацію, 10. мікробіольоґії, 11. ґеольоґії, 12. ґеофізичну і ґравіметричну обсерваторію, 13 клінічної фізольоґії, 14. економіки, 15. історії України, 16. української літератури (інститут імени Шевченка), 17. археольоґії, 18. мовознавства, 19. фолькльору, 20. гідрольоґічний, 21. будівельної механіки, 22. гірничої механіки, 23. електрозварювання.

Бібліотека Академії має близько 5 міліонів томів і є одною з найбільших в СССР.

Досягнення вчених.

Академік Богомолец так пише про сучасні досягнення Академії: у ділянці математичних наук світовою популярністю користуються праці академіка Крилова, академіка Ґраве. У ділянці природничих наук велике значіння мають праці інституту зоольоґії і біольоґії, якими кермує академік Шмальґавзен. Інститут ботаніки за останні роки втратив видатних учених в особах померлих академіків Фоміна, Вотчала, Любименка, Липського, але і тепер є в його складі академік Лисенко, академік Сапеґін, академік Холодний. В інституті хемії провідне становище займають праці академіків Плотникова та Яворського. В інституті хемічної технольоґії низка праць академіка Шапошнікова користується загальним визнанням. Інститут біохемії працює під проводом академіка Палладіна. Велику творчу роботу, що вводить до практики процеси електрозварювання, провадить академік Патон. Величезне значіння мають роботи академіка Динника в ділянці механіки, тісно звязаної з важкою промисловістю. По гуманітарних інститутах пророблено велику роботу щодо створення курсу історії України, побудованого на основі історичного матеріялізму. В інституті літератури, поруч з дуже цінними працями щодо вивчення історії української літератури, закінчують роботу „очищення текстів вел. українського поета Шевченка від перекручень, що їх вніс ряд поколінь буржуазних українських націоналістів". „Є всі підстави думати", що до 125-річного ювилею Академія дасть повну збірку його творів „звільнену від фальсифікації". Недавно повсталий інститут фолькльору працює над вивченням народньої творчости і вже зібрав чимало дуже цінних матеріялів. Інститут мовознавства закінчує роботу над складенням російсько-українського словника. „В цій галузі немало було спроб перекручення української мови, в напрямі її польонізації, штучного віддалення від братньої російської мови". Поруч із цим інститут проводить роботу для вивчення історії української мови, створення її граматики, розроблення правопису.

Нові члени та співробітники.

Ухвалою Ради народніх комісарів УССР з 22. жовтня року 1938 Академії Наук надано право, у звязку з повстанням нових вимог перед наукою, у галузі теорії і практики, обрати 20 нових дійсних членів і 42 членів-кореспондентів Академії; до відділу природничих і математичних наук — 11 дійсних і 22 членів-кореспондентів, до відділу технічних наук — 6 дійсних і 10 членів-кореспондентів, до відділу гуманітарних наук — 3 дійсних і 10 членів-кореспондентів.

До 21. грудня наукові установи, школи, громадські орґанізації висовували кандидатів до Академії, а потім Академія, додержуючися правил свого статуту, обере серед кандидатів нових членів.

15—16. грудня відбулися загальні збори Академії Наук з порядком денним: про зміну статуту і про тематичні пляни на рік 1939.

Новий статут.

За новим статутом передбачають уже 4 відділи, а саме відділ природничих і математичних наук поділиться на два: відділ біольоґічних наук і відділ фізично-хемічних і математичних наук. До президії Академії входитимуть відтепер президент, 3 заст. президента, 4 академіки — голови відділів і 3 академіки — члени президії. Посаду неодмінного секретаря касують. Затвердження тематичних плянів, як не цілком задовільних відкладено на кінець січня з тим, щоб їх відповідно переробити.

Советська влада поставила собі завдання: створити в УССР важливий осередок науки, головне практичної, такої там потрібної, винищивши в ньому все, що пахне українським духом. Минуле, сучасне і зовсім певно майбутнє Академії яскраво говорить про неможливість цього. Наукові досліди в гуманістичній царині — література, історія, соціольоґія, мусять брати на увагу національні потреби, бо інакше не буде користи з цієї науки.

Хто хоче знищити ці потреби, мусить тимсамим знищити самі підстави наукових дослідів у таких ділянках. — („Діло").

Гл. Л.

ГУЦУЛЬСЬКА РЕПУБЛИКА

(Двацятьліття ясінського зриву 1918—1919. р.).

(6)

Ніччю на 18 січня напали румуни на головну залогу, що охороняла залізницю напроти Акна Шуґатаґу, а розложилася була в селі Вадулі. Частина тієї залоги, що була в поготівлі, уступала спішно перед румунською перевагою, охороняючися пальбою з крісів і скорострілів. Друга частина тієї залоги, що спала у селі, була заскочена скорше, ніж могла приготовитися до відвороту. Тих вояків румуни взяли в полон. Інші гуцули, що уступали, здержували наступ румунів, як лише могли, і післали вістуна до Сиготу (бо не мали з містом телефонічної сполуки), щоби повідомив тамошню команду, що румуни наступають, та просили помочи.

Так то почалася війна румунів з гуцулами.

НЕВДАЧІ ГУЦУЛІВ КОЛО СИҐІТСЬКОЇ КОМОРИ.

Залога в Мармороськім Сиготі, як лише одержала вістку про наступ румунів, вислала нападеній стежі на поміч дві сотні з чотирма скорострілами. Їм справді вдалося здержати румунський наступ на головнім залізничім шляху. Одначе головна команда не вірила, щоб румуни хотіли воювати проти гуцулів; думнала, що це лише якесь непорозуміння. Тому теж команда видала приказ, щоб гуцули більше на румунів не стріляли, доки це не буде необхідне. Всеж над раном команда пригадала собі, що заслабо обсадила була залізничий шлях коло Сиґітської Комори, тому туди теж вислала підмогу, а саме одну сотню з двома скорострілами. Сотня мала скріпити тамошню стежу, що досі не давала чути про себе. Коли румуни натрапили на головному шляху на завзятий спротив, оставили проти гуцулів лише слабі відділи, а головний відділ обійшов залізницю та ще в ночі підійшов аж до Сиґітської Комори. Тут станули в будинках і на залізничій стації та забрали в полон тамошню слабу гуцульську залогу без спротиву.

Новозислана старшинська стежа, яка нічого не знала про долю першої стежі, підійшла на світанку аж до каплички недалеко стації та запримітила над раном румунських вояків, які визирали крізь вікна. В тій хвилині переїхав без ніякої перешкоди поїзд із двома гарматами та з частиною воєнної добичі з Мармороського Сиготу; румуни не думали його спинювати. Поїздом тим їхало теж може яких сто гуцулів, які так урятувалися перед долею, яка пізніше стрінула горішню частину війська.

Гуцули, які розташувалися за капличкою перед Сиґітською Коморою, уставили свої оба скоростріли так, що могли відстрілюватися. І хотіли зараз таки стріляти, бо зрозуміли небезпеку, яка грозила їх товаришам при відступі. Одначе галицький старшина, покликуючися на приказ своєї команди, заборонив гуцулам стріляти. Це викликало суперечку, яку вкінці закінчили тим, що вислали до Мармороського Сиготу післанця з повідомленням, що Сиготську Комору вже зайняли румуни та питалися, чи мають почати бій проти румунів. Післанець хотів ускочити до поїзду підчас руху, одначе льокомотива його скинула, він упав під колеса та згинув на місці.

Так то сталося, що головний відділ війська, який уступав зі Сиготу, не одержав вістки про те, що румуни відтяли їм відступ і так упав у засідку.

Головна команда старалася також переговорювати з румунами, яких їм вдалося здержати перед Сиготом. На світанку вислали до румунів парляментарів під проводом старшини з білим прапором. Одначе румуни парляментарів узагалі не прийняли, лише привитали їх скорострільною пальбою, так, що вони або згинули, або дісталися в полон. Про їх долю їхні товариші нічого не довідалися, бо з них не вернувся ніодин. Коли головна команда вкінці зрозуміла, що румуни взагалі не хочуть переговорювати та що отверто виступили як вороги, дала приказ усім стежам, які вночі були порозсилали з міста, щоб помало уступали та зібралися в самім місті. Потім усі ті відділи відсилали на стацію. Там стояв уже готовий довгий поїзд з двома льокомотивами та багатьома ваґонами, одначе вони були навантажені воєнним матеріялом (манліхерами, ручними ґранатами, екразитом і скорострілами) та харчами, зареквірованими в Сиготі.

Того, що румуни обсадили вже головний шлях на сході, головна команда зовсім не знала.

Відступати далі на захід також було годі, бо після обсадження шляху в Сиготі гуцули булиб відрізані від Бичкова та Терешви, де в тих часах на правому березі Тиси не було ще залізничої сполуки. Тому рішилися відступити до Великого Бичкова і приготовитися там до оборони, з новою підмогою з Ясіня. Концентрація війська вдалася без якоїнебудь перешкоди, гуцули всіли до приготовленого поїзду, який виїхав із Мармороського Сиготу. Машиніст у ранньому сумерку не запримітив післанця, який старався зупинити поїзд і віхав на стацію в Сиґітській Коморі так безжурно, що не знав нічого про небезпеку, яка грозила гуцулам, аж поки поїзд не всїхав на сліпий шлях і мусів зупинитися.

(Дальше буде).

У лікаря.

Питає лікар дядька Охрима:
— Де вас болить?
— Ба, коли то знати, **де?** Як я в хаті, то **там** мене болить, як я **тут,** то **тут** мене болить...

—o—

У ворожки.

— Карти кажуть, що ваш милий зраджує вас.
— Боже мій! Але котрий то може бути: Петро, Богдан, Микола, Роман, чи Славко?

Лікарі.

Старий радник жалується жінці:
— З цими лікарями то так: віддихаєш — добре; не віддихаєш — теж добре!

—o—

У фотоґрафа.

До фотоґрафа приходить клієнт і замовляє знимку. Фотоґраф уставив апарат і каже:
— Прошу усміхатися.
— Неможливо!
— Чому?
— Бо знимку я потребую до свідоцтва вбожества.

З ДНЯ

ПОТРЕБА СОЛІДАРНОСТИ.

Премієр Карпатської України, о. А. Волошин, з нагоди Різдвяних Свят виголосив промову і в ній між іншим звертався до нас, американських українців, та закликав нас до згоди. Радив закинути партійні спори і підпорядкувати себе великій національній ідеї, якою є створення української держави.

Це не перший раз наші провідники накликають українську суспільність до згоди в імя великої національної ідеї. Але, хоч слова „згода", „любов", „єдність", „солідарність" справді є дуже приманливі, то не все вони знаходять практичне примінення в дійснім житті.

Щоб не переливати вічно з повного в порожне, провірмо, що властиво ті слова означають. Що означає „єдність" і „згода", що „велика ідея", „Україна понад усе"; а також часто повторювані нині фрази: „Я не вірю в ніякі партії, бо служу Україні, а Україна стоїть поза всякими партіями".

ПОЛІТИЧНІ ПРОГРАМИ.

Програма якоїсь політичної партії або суспільного руху подібна до пляну будови якогось дому. Чи можливо будувати дім, не виробивши наперед якогось виразного пляну? Ні. Інжинири, чи будівничі можуть зо собою сперечатись довго, який будинок будувати, скільки вікон і дверей вставити, і т. п. Але остаточно вони таки якийсь один плян приняти мусять.

Таксамо політичні партії можуть довго сперечатись, яку остаточно програму приняти для цілої нації, але якусь політичну програму вони таки приняти мусять. Без політичної програми будувати державний будинок неможливо. А хто говорить, що він не хоче прилучуватись до ніякої політичної партії, чи організації, бо в нього „Україна стоїть понад партіями", той просто не знає, що говорить; або викручується тим способом від суспільної праці.

ЩО ОЗНАЧАЄ „ВЕЛИКА ІДЕЯ"?

„Велика ідея" значить увільнення всіх наших земель від ворожого панування і створення соборної самостійної української держави. Котрі наші політичні партії не бажають цього? Здається всі, крім виразно чужої агентури, якою є комуністична партія та її агенти. Останні задоволені з нинішнього стану. Але решта партій і організацій, як ОУН, УНДО, радикали, соціялісти, гетьманці — всюди заявляють, що вони хочуть самостійної, а навіть соборної української держави. Отож, вони всі в засаді визнають цю „велику ідею".

РІЖНИЦЯ В ЗАСОБАХ.

Та вони починають різко ріжнитись, коли йде про переведення нашого національного пляну в життя і про осягнення цеї великої ідеї. Одні голосять орієнтацію на власні сили і нещадну боротьбу з ворогами; другі признають засаду самостійности і соборности лише в теорії, але в практиці ставлять собі за завдання обмежити свою діяльність до тих територій, на яких вони живуть, та шляхом автономних торгів з ворогами рятуватись перед ворожими ударами. Ще інші вірять в інтернаціональну солідарність і гуманітарне почування світу; ще інші вірять, що відрубанням куска національного тіла можна буде задоволити одного вовка і за той час звернути боротьбу проти іншого вовка.

Крім того вони ріжняться ще під оглядом внутрішньої конструкції нашого національного дому. Одні хотіли би бачити в нім повну волю та найширше забезпечення індивідуальних прав. Інші хотіли концентрації національних сил, навіть шляхом обмеження особистих прав, щоб у той спосіб створити силу держави й охоронитись від зверхніх нападників. Ще інші хотіли би будувати наш суспільний стрій на роді й аристократії, інші на духовий, а ще інші хотілиб усе будувати тільки на робітничій клясі. Є такі, що хотіли би повороту землі в руки поміщиків, а є такі, що хочуть усю землю роздати в ідивідуальне посідання селян. Є такі, що по большевицькій спадщині хотілиб залишити напів комунальний і напів капіталістичний устрій, а є такі, які хотілиб змести всякі сліди, що залишаться по большевицькім режимі.

ТРЕБА ВИБИРАТИ НАЙКРАЩУ ПАРТІЮ, ЧИ ОРГАНІЗАЦІЮ.

Глянувши на це все, кожний український громадянин-патріот не повинен лякатися великого числа українських партій, але повинен вибрати ту, що йому виглядає за найкращу, і приступити до неї. Національну солідарність і єдність ми можемо осягнути не тим, що відкидатимемо всі наші політичні партії й організації, тільки тим, що недвозначно заявимося за одну з них.

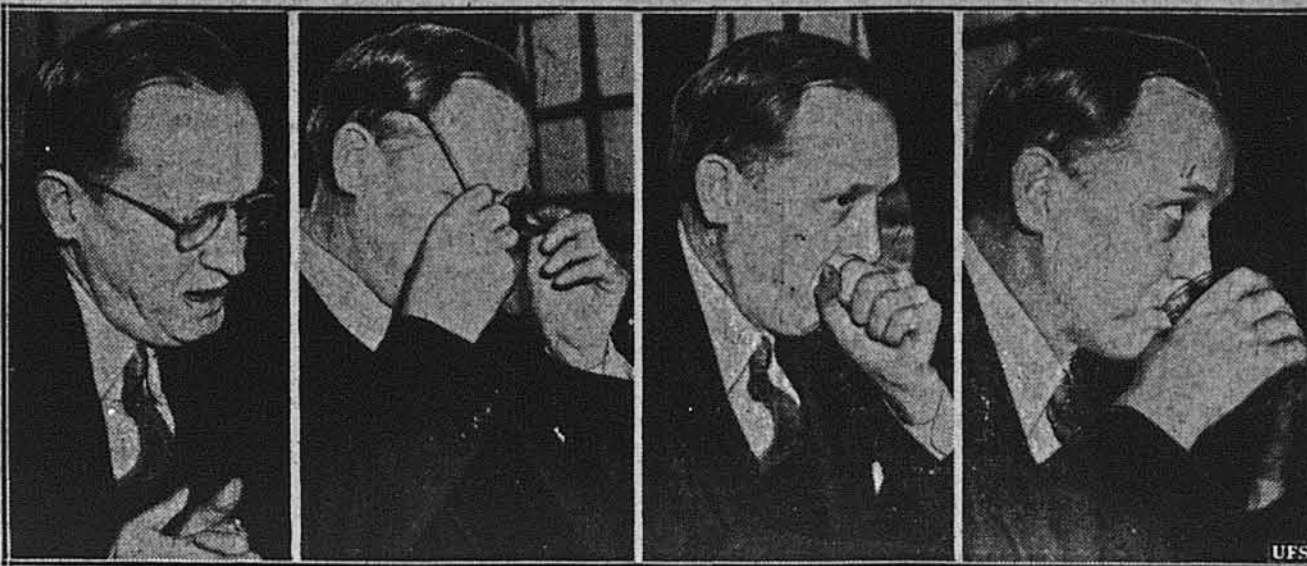
Бо ще раз треба нагадати, що фізично неможливо будувати хати, яка малаб рівночасно пять кімнат і десять. Вона може мати лише пять, або лиш десять. Треба рішитись або на пять, або на десять. Також не можна будувати хати без ніякого пляну. Бо збудування хати це не є сліпий припадок.

Як збудування певного будинку потребує одного пляну, так збудування держави вимагає одного точного пляну. Ті пляни нам предкладають до одобрення наші політичні угрупування й організації. Даючи одній з них переважаючу піддержку, ми в той спосіб осягаємо „єдність", „солідарність", та творимо силу нашої нації і зближаємося до сповнення нашої великої ідеї.

Казки.

— Матусю, скажи, чи всі казки починаються від слів: „Жив собі колись"?

— Ні, синку! Не все. Часом казочка починається так: „Нині ввечір я маю засідання"...

НОВИЙ СЕКРЕТАР ТОРГОВЛІ.

На опорожнене місце секретаря торговлі в кабінеті президента Рузвелт іменував Гарія Л. Гопкинса, дотеперішнього начальника Адміністрації Поступу Праці, що заряджує допомоговими роботами. Сенатський комітет торговлі захотів розслідити кваліфікації Гопкинса на це становище. Світлина показує поведінку Гопкинса на цьому переслуханні. Як бачимо, він досить нервовий. Починає відповідати, потім поправляє окуляри, далі видно чує драпання в горлі, бо відкашлює, а накінець попиває води.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

На Світову Виставу.

На річних зборах братства св. Володимира, 105 відділу У. Н. Союзу, обговорювано справу участи українців у Світовій Виставі в Ню Йорку. По короткій дискусії стверджено, що українці мусять піддержати цю справу. Під теперішню хвилю українське імя й українські змагання до незалежности вимагають від нас якнайбільшої участи у всіх ділянках американського життя; де лише можливо виявити себе. Ухвалено вислати на цю ціль $10 до виставового комітету.

У звязку з цею висилкою відкликуємося до всіх відділів У. Н. Союзу у Філядельфії, щоб зробили те саме якнайскоріше. Так, як у нас була поставлена справа участи українців у Світовій Виставі зразу, то можна було критично відноситись; одначе тепер справа Світової Вистави з українського боку є саме на часі, тому конечно треба її всім нам підтримати.

З річного звіту урядників також викавалося, що братство св. Володимира брало живу участь у всіх виступах українців у Філядельфії і жертвувало на всі загально українські цілі. Між іншим братство жертвувало на підпомогу Карпатській Україні $50 і є сталим жертводавцем на визвольну боротьбу й українських інвалідів.

До нового уряду ввійшли цього року такі члени: Стефан Слободян; предсідник; Дмитро Слободян, заст. предс.; Петро Слободян, секретар; Степан Крайник, касієр.

Теодор Свистун.

ЕМБРІДЖ, ПА.

Протестаційні збори.

В пятницю ввечір, 18. листопаду, зійшлися представники й урядники сімох товариств зорганізованих ще минулого року під назвою „Українські Злучені Товариства". На цих зборах обговорено справу нової ляцької пацифікації над нашим безборонним народом у Галичині. Тому, що протестаційного віча не було часу скликати, рішено вислати якнайскорше протестаційні листи до американського уряду як також до урядів Англії, Франції, Італії й Німеччини. Листи підписали всі урядники сімох товариств і уряд укр. прав. церкви, разом з о. Е. Королишином. Також припоручено Т. Грицикові й Іванові Гарбінському, щоби про цей наш протест якнайбільше розголосили в американській пресі.

Ми особисто їздили до Пітсбургу, до всіх трьох редакцій американських щоденників, як „Pittsburgh Press", „Sun-Telegraph" і „Pittsburgh Post-Gazette". У всіх редакціях ми представляли і пояснювали про ті всі кривди, які діються нашому народові в Европі, а зокрема під теперішню хвилю під Польщею, як також показували наші поконфісковані часописи. Тут посилаємо зміст нашого протесту:

Hon. Cordell Hull
Secretary of State of the U.S.
Washington, D. C.

Honorable Sir:

We, American Citizens of Ukrainian descent, commemorating the twentieth anniversary of the creation of a Western Ukrainian Republic—protest against the gross disregard of solemn promises by Poland to allied powers in regards to seven million Ukrainians residing upon Ukrainian territory under Polish occupation. We seriously believe that by raising voice in defense of the Jewish population of Germany the Government of U. S. of America should also defend the rights of seven million Ukrainians of Western Ukraine under Polish occupation.

In the name of Peace for Central Europe we urgently request your honor to use your good offices to prevail upon Poland to stop the rein of terror against Ukrainians and to accord Ukrainians right of self-determination as the only and just solution of Ukrainian-Polish relations.

United Ukrainian Organizations
Michael Fuke, President,
Harry Lazar, Treasurer,
John Garbinsky, Secretary.

Ukrainian Orthodox Church of St. Vladimir: Rev. E. Korolyshyn, John Novekosky, Pres.; John Medzic, Treasurer; Michael Skrobut, Secretary. Ukrainian National Association Branch 276: Sam Prokopovich, Pres.; Alex Granowich, Treas.; Michael Fuke, Secretary. Ukrainian Workingmen's Association Branch 5: Dmytro Fetczyk, Pres.; Theodore Frunkewicz, Treas. Pohn Gos, Sec. Ukrainian National Aid Association Branch 108: Harry Lazar, Pres.; Theodore Hrycyk, Treas.; John Garbinsky, Secretary. Organization for the Rebirth of Ukraine Branch 36: Peter Andrus, Pres.; Jonh Midzie, Treas.; Michael Skrobut, Secretary. Ukrainian National Aid Association Branch 130: Helen Kostura, Pres.; A. Skrabut, Treas.; Eva Hrycyk, Secreary. Ukrainian Athletic Association, Br. 6: Michael Wenzhowsky, Pres.; Sam Dnistran, Treas.; Joseph Gebet, Sec'y. Ukrainian National Aid Association Branch 22: Pete Karbaszewski, Pres.; Nich Lepcan, Treasurer; John Lecowski, Secretary.

КЛІВЛЕНД, О.

Бруклин, це дільниця 9-ої „Варди". В ній живе поважне число українців і правдоподібно буде друга з черги по величині українська кольонія міста Клівленду.

В більшості українські мешканці в Брукліні є домовласниками, котрі осілися на цьому на постійний побут в Америці. Та, порівнюючи з іншими національностями в цій дільниці, котрі вже мають свої організації, як політичні клюби та запомогові товариства, українці осталися трохи позаду в цій дільниці. Щойно минулого року громадяни Яків Волянський і Роман Павлишин започаткували організування Українського Громадянського Клюбу і на перший їх поклик зібралося поважне число. Але опісля було трохи занедбано, бо Укр. Гром. Клюб не доказав живої діяльности. Та частина членів того Клюбу не перестала інтересуватись і далі старалася відновити активність Клюбу і при кінці жовтня м. р. знову скликано збори, де й вибрано новий уряд, як також рішено організувати всіх українців в „Український Громадянський Політичний Клюб".

Укр. Гром. Клюб, є незалежний, хіба залежатиме від членства.

Одно важне, а це: всі українські громадяни в Брукліні, без ріжниці, де хто приналежить, повинні приходити і кликати своїх сусідів та знайомих на збори Укр. Гром. Клюбу під ч. 4396 Pearl Road, коло „Кар-бані".

Будуймо сильний Український Громадянський Клюб.

За уряд: **Яків Волянський**, голова; **Дмитро Модний**, заст. голови; **Василь Канський**, секретар; **Петро Варениця**, касієр.

ТРОЙ, Н. Й.

Листопадовий концерт.

Цьогорічне Листопадове Свято занотоване глибоко в душі тройських і доокольичних українців. Це було одно з найкращих цього року свят. Все, що було звязане з програмою дня, викінчено найдокладніше і найкраще.

Хор під керуванням п. Теодозія Хоптяка, майстра у своєму фаху, виконав музичну частину старанно й гарно. Дитяча орхестра, що програвала на мандолінах, своїми мельодійними і ніжно відспіваними піснями надала музичній частині ще більшої краси. „Вокальні пісні є вокальними портретами національного мізку". Такими були всі пісні, відспівані на згаданому концерті.

Про тутешніх громадян можна сміло сказати, що вони достойні носити імя славних предків козацького роду. Пильні і ревні у своїх обовязках. Всі тройські організації звязані водно. Спільна праця тройських і вотервлітських українців, тих, котрі є членами Американсько - Українського Громадянського Клюбу у Вотервліт, завсіди приносить гарні бажані успіхи. Й релігійні і національні свята відсвятковують тутешні громадяни так, як культурний нарід має святкувати. Душа радується, дивлячись, з якою ревністю та пильністю працюють ці люди на релігійному й національному грунті. Любов до батьківщини родить добрі чесноти, а добрі чесноти родять любов до батьківщини. Й ці люди багаті на чесноти. Багаті на любов відносно своєї батьківщини.

Поодинокі громадяни, котстоять на чолі проводу між цими людьми, не жалують труду, мозольної праці у виконуванню наложених на них обовязків. Овочі їхньої ревної праці є замітні. Працюючи, вони твердо вірять, що, виконуючи сумлінно свої обовязки, вони вчаться, як добру роботу викінчити. На перешкоди, з якими стрічаються в праці на релігійній і політичній ниві, мало звертають уваги. Вони знають, що „дідько тільки тоді зчезне, коли людина опреться йому". Єдність і чесна робота це найміцніший лік на народні болячки. Й цей лік в цих людей є.

Живчиком цьогорічного Листопадового Свята була промова, виголошена п. Омеляном Ревюком. Реферат був тісно звязаний з темою цього Великого Дня. Референт старався вбити всі сумніви в тих, котрі, не маючи власної критичної думки, хиляються під найменшим подувом ворожого вихру в одну то в другу сторону. Слухаючи історії великопамятних Листопадових Днів, слухачі вірили, що зачате святе діло, яке довершили Січові Стрільці ніччю 31. жовтня і ранком 1. листопаду 1918. року в городі українських князів Данила і Льва, є безсмертне. Львина сила Українського Народу ніким непереможена. Лету українських орлів вже ніхто не задержить. Українська Народня Республика жива і буде жити!

При кінці концерту прочитано резолюції з протестом проти Польщі, яка своєю жорстокістю відносно українського народу стоїть багато нижче від африканських канібалів. Та час загоїть роздерті наші рани.

З нагоди Листопадового Свята тройські і вотервлітські українці зложили дар любови своїй рідній Батьківщині. Хоч 90% українського населення в цій околиці не працює вже звиш три роки, зложений дар любови для Рідного Краю є подивляючий на число цих ідейних громадян.

Цей дар любови зложили: бр. св. Николая $20; Товариство ім. Тараса Шевченка, Сестр. св. Ольги, Громадянський Клюб з Трою, Червоний Хрест Організації ОДВУ по $10; з панахиди у місцевій церкві $17.50; Панько (його дружина і діти Іван і Марія) Джиндзерист, Яким (його дружина і діти Григорій, Володимир і Стефанія) по $7; о. Андрій, дружина і діти Володимир і Ольга $8; Іван Базар $5; Й. Пняга $3; по $2: І. і Катерина Сало, С. і Софія Ференц, І. і Текля Куріца, В. і Катерина Мадераш; О. і Ксеня Бомба $3; С. і Анна бомба $2; Анна Било $1.50; по $1: Анна Юзенко, А. Гатала, Горпина Левкович, Анна Опар, Параскевія Стадник, В. Колодій, І. Урбан, І. Дмитренко, В. Мадераш, Д. Базар, М. Коваль, Н. Тихоня, Л. Завінський, І. Бачинський, (мол.), І. Ткач, С. Ковальчук, А. Філь, Гр. Джиндзеристий, о. Й. Ялечко, П. Кучма, О. Заяць, М. Мадераш, Т. Мадераш, Н. Ониськів, П. Бойко, Розалія Покіда, Н. Мента, І. Данила, В. Дзьомбила, В. Фотолуйчук, Д. Петрицький, П. Реганич, В. Бачинський, Н. Деревецький, В. Коник, А. Крушельницький, О. Било, М. Барник. Дрібними $24.35. Разом $185.35. Найконечніші видатки, стисло звязані з концертом, $35.35. Осталу суму $150, розділено: $75 на інвалідів і $75 на поміч Карпатській Україні.

Андрій Прокопів.

МИЛВОКІ, ВИС.

Листопадове Свято.

Дня 19. жовтня м. р. предсідник Т-ва ім. І. Франка, 103 від. У. Н. С., заповів членам, що наша громада святкує 5. листопаду Листопадове Свято. Тогож дня вибрано комітет свята, в який увійшли: Н. Кудринський, В. Колодрубець, Й. Сенчишин. В день свята о. К. Созанський відправив в церкві панахиду за поляглих українських героїв і притім сказав проповідь. Вечером зійшлися люди до церковної салі, де відсвятковано Листопадове Свято.

Теодор Танін промовив до зібраних, щоб забирали місця й розпочато свято. Святочну промову виголосив Н. Кудринський, в якій дуже гарно розповів про положення в Галичині, у Великій Україні і на всіх українських землях. Вказуючи на символічну стрілецьку могилу, що прикрашена виднілася на сцені, він сказав, що вороги не позволяють на рідній землі вшановувати наших героїв так, як це нам можна на вільній землі Вашингтона. Говорив ще також П. Михайлишин і, згадуючи про життя нашого народу, подрібно розказав про Карпатську Україну.

Предсідник Танін ще раз забрав слово і сказав, що наш патріотизм ми найкраще докажемо, коли зложимо жертви на народні потреби.

Зложили по $1: Т. Танін, Й. Сенчишин, А. Гатала, В. Яремчук, І. Пунько. о. К. Созанський, М. Гаріс, Г. Даць, А. Ковтун, Н. Кудринський, В. Колодрубець, П. Михайлишин, А. Шупіний; по 50 ц.: Й. Сосницький, М. Адамчук, П. Стецик, І. Ґурський, І. Олсан, Г. Томашук, Т. Борсук. Збірка з 1937 року, по $1: І. Пунько, І. Сенчишин, Й. Сенчишин, В. Яремчук, о. К. Созанський; по 50 ц.: М. Адамчук, Т. Борсук. Разом $42.25. Вислано через Обєднання $42.05, які розділено так: на Карпатську Україну $20, на інвалідів $12, на бойовий фонд $10.05.

Теодор Танін, М. Адамчук.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

КОГОЗ, Н. Й.

На народні цілі.

Громадяни Софія і Д. Зальопані зложили від себе $5 на такі цілі: $2 на Карпатську Україну, $2 на „Просвіту", $1 на інвалідів. Гром. Касіян Содомора з Олбані, Н. Й., зложив $4: $2 на Карпатську Україну, по $1 на Рідну Школу і інвалідів. Гроші вислано через Обєднання.

ЕЛМАЙРА, Н. Й.

На Карпатську Україну.

Т-во ім. Івана Франка, від. 271 У. Н. С., з нагоди річного мітінгу переслало через Обєднання $5 на Карпатську Україну.

Г. Левуш.

СЕЙНТ ЛУІС, МО.

На інвалідів.

Жіноче товариство „Любов", від. 373 У. Н. С., вислало через Обєднання $5 на інвалідів.

Анна Громоцька, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

Гром. Лука Заблоцький переслав через Обєднання від себе $5 на Карпатську Україну.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

На Карпатську Україну.

Громадяни Василь і Софія Кучера переслали через Обєднання $20 на Карпатську Україну враз з найкращим бажанням молодій українській державі та її урядові. Водночас висказують жаль, що в теперішніх тяжких часах не можуть більше жертвувати.

БАФАЛО, Н. Й.

На інвалідів.

Згідно з ухвалою Центрального Комітету в Бофало, Н. Й., гром. Степан Децик переслав через Обєднання $25 на українських інвалідів у Львові.

СПРІНҐФІЛД, МАСС.

Сповнення національного обовязку.

Гром. Василь Стойка переслав через Обєднання $15 на Карпатську Україну, а гром. Семен Загаевич на ту саму ціль $10. Разом $25.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Добрий примір до наслідування.

В неділю, 27 листопаду м. р., громадяни Максим Савіцький, Михайло Олексів і Василь Антошків з Ню Йорку зібрали між своїми сусідами на Карпатську Україну $25, а на хрестинах в громадян Андрія і Пелагії Данильчук у Брукліні громадяни Михайло Олексів і Микола Святий зібрали між гостями $5.25. Разом $30.25.

Іван Гудима дав $5, а по $2: сусіди Н. Н., М. Савіцький, М. Олексів, В. Антошків, Д. Савіцький, Н. Калиник, Г. Калинович, Й. Кіт, Н. Лашкевич; пані Ева Кобзар і І. Драґан по $1. На хрестинах зложили: А. Данильчук і М. Святий по $1; по 50 ц.: Й. Крохмальний, І. Данильчук, А. Крохмальний, Т. Данильчук, М. Олексів, Ю. Свідерська; В. Борищук 25 ц.

Колиб у кожнім домі, де живуть українці, переведено збірку так, як це зробили згадані громадяни, то Карпатська Україна в короткому часі одержала би поважну матеріяльну поміч від братів з Америки. Хто наступний?

Зібрані датки післано через Обєднання.

П. Задорецький.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й.

На інвалідів.

Дня 13 листопаду 1938 р. відбулися збори Українського Американського Громадянського Клюбу. Предсідник Клюбу, Іван Урбан, попросив членів віддати пошану через повстання з місць українським героям, котрі впали на полі битви за самостійність України 20 літ тому, і тим, котрі погинули тепер у Карпатській Україні, та просив членів про щирі жертви на інвалідів. Лев Завіський говорив про теперішнє положення в Карпатській Україні і про її перший уряд. Михайло Спяк говорив про потребу грошевої допомоги рідній владі у відбудові нашої прадідної землі. По скінченні бесід члени виасиґнували з каси $25 на Карпатську Україну. Жертвували на інвалідів по $2: В. Футулуйчук, П. Риганич; по $1: І. Урбан, В. Ґалайко, Л. Завіський, М. Спяк, Я. Вовчко, О. Спяк, М. Завіський, С. Ковальчик, Й. Розенбайгер, М. Ксенич, В. Мадараш, П. Ковальчик; по 50 ц.: С. Чайковський, Д. Вуйців, А. Карафанда, С. Михасів, Н. Смерек, А. Кріль, С. Свота, В. Савюк, А. Чура, Ф. Васуля; по 25 ц.: В. Вовчук, Т. Кащак, П. Кащак; братство св. Николая на своїх зборах 23 листопаду виасиґнувало з каси $13.50 на інвалідів. Всі гроші в сумі $60.25 переслано через Обєднання на призначені цілі.

Член М. С.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Шікаґовські націоналісти визвольній боротьбі.

Отсі особи зложили свої жертви на визвольний фонд підчас Листопадового Свята 6-го листопаду в Шопен Скул Авдиторії: М. Гринишин, Ф. Ендерсон, Черґавий, д-р Смук, Н. Гуцул по $5; М. Брудний, А. Федорів по $3; С. Іванишин, В. Демко, К. Яремцьо, А. Булка, С. Куропась, П. Жовнірчак, І. Оленець, І. Гайович, І. Риза, С. Смук, О. Олешко, П. Кулиняк, І. Гірняк, Маринів, Вищук, Прокопів, Яськів, Д. Островський по $2; Курко $1.50; по $1: Г. Семочко, Плетак, Ю. Куць, О. Дутчак, Древніцький, Миленький, Мельник, Кріль, Андрейко, Савчин, Кришталь, Д. Куціль, Чижо, Тимчук, Кіт, Квасниця, Дідух, Рагонська, Д. Ґой, Ґлух, Перович, Демяник, Мотлюк, Кликун, Яремій, Ковальчук, Л. Риза, о. К. Кирстюк, Проць, Прокопів, Н. Н., Савітська, Кіняк, Ґіжовський, Край, Забитко, Чарабняк, Сустик, Грищун, Кукульський, Романюк, Лашин, Біґун, Лоняк, Федор, Д. Попадюк, Вашевич, Кукла, Куць, Дзьоба, С. Любас, К. Васильців, Т. Менчук, Т. Волошин, В. Стронський, Хомич, Р. Попадюк, І. Савчин, В. Дубик, Р. Рурка, М. Дідух, М. Боруцький, І. Стефанюк, А. Гавриш, Н. Ґерман, Ю. Токаревич, О. Штогрин, В. Любас, Д. Забіяк, Т. Шпікула, Д. Ґенсьорський, М. Коцан, П. Денис, П. Махник, Й. Яворський, К. Ґавлічинський, П. Мікула, А. Панькевич, М. Риза, І. Щерба, Паславський, І. Мілер, А. Юрченко, М. Чуй, М. Булка, А. Вінтович Ю. Менцінська, С. Юрчак, А. Куколюс, Карпа, Г. Шавалюк, Андрушечко, Д. Мидзяк, А. Мидзяк, Т. Курко, С. Ментус, С. Тимець, А. Чуйко, Р. Сидорик, В. Ґула, Д. Білецький, М. Лукаш, пані А. Щербата, О. Пейда, І. Пінило, Г. Гаврилюк, М. Леськів, І. Рибій, П. Ридик, І. Пишний, М. Семків, А. Боднарчук, Н. Четвинський, І. Побуцький, П. Костерка, Д. Сопранюк, Н. Ґудз, А. Крупяник, І. Когут, А. Березовська, Петрів, А. Медзяк, Ст. Зелінка, Т. Любезний, Кордик, І. Роїк, Р. Смук, Н. Пашко, П. Барабуляк, С. Мазарка, Боднарчук, В. Саган, М. Терендій, П. Дідик; по 50 ц.: І. Качмар, А. Ґураль, Сенків, В. Галущак; М. Мельник 25 ц.

Чистий дохід у сумі $130 переслано до центральної управи ОДВУ.

М. Риза, секретар.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Примірні хрестини.

В четвер, 24. листопаду м. р., в „День Подяки" в салі Українського Народного Дому в Дітройті знаний на американській і канадійській землі український лікар і працівник, головний контрольор У. Н. С., д-р А. Кібзей, хрестив свою донечку, Іванну Анну.

Обряду хрещення довершили: о. Л. Сембратович, парох Дітройту, й о. д-р Редкевич, парох Віндзору, Канада.

На це свято були запрошені члени всіх Союзових орґанізацій, члени У. Н. Дому й інші українці; так, що пополудні простора саля У. Н. Дому виповнилась і почалася забава, що протягнулась до пізного вечора.

Зпочатку забави відіграла смичкова орхестра кілька вязанок українських пісень під проводом учителя С. Курилова.

Батьки маленької Іванни Анни, панство Кібзеї, приняли всіх гостей справді величаво, бо всього було доволі, а особливо печених індиків і інших знаменито приготованих страв, коло яких майже три дні поралась пані Боднар, зовсім безінтересовно.

В часі забави промовляли гості, яких покликував тостмайстер, адвокат Чарновський. Гості говорили на всякі теми, підносячи заслуги д-ра Кібзея для українського громадянства в Дітройті, та складали щирі бажання хрещениці — нової й можливо наймолодшої членки У. Н. С.

Промовляли: д-р Кібзей, пані Кібзей, адв. Чарновський, п. Чмир, голова Н. Дому, д-р Бодруґ, проф. д-р Качмар, учитель Курилів, пані Левкут, Форись, Ґордій, Візничак, Кізел, Іванчук, Бартош, Чорний, інжинір Луцейко-Любецький і Чайківський.

Маленька Іванна Анна Кібзей проходжувалась по салі на руках своєї бабуні, пані Стисловської, даруючи всіх присутніх милим, невинним, дитячим усміхом, немовби розуміла важність хвилі, відчуваючи своїм дитячим розумом радісну хвилю у свому житті.

По забаві була збірка. Гості розуміли, що збірка ця буде дарунком для хрещениці, тимчасом ця маленька істота зробила всім милу несподіванку, заявляючи устами свого батька, що всі гроші в сумі $150 дарує на Народній Дім у Дітройті. Пожертву цю принято довготревалими оплесками і тут іще раз підкреслено жертвенність п-ва Кібзеїв.

Потім промовив до зібраних гостей іще раз п. В. Візничак, зазначуючи потребу збірки для Карпатської України.

Зложили по $2: В. Візничак, Й. Масляк, І. Дзядик; по $1: пані Кібзей, Н. Питель, І. Стефаняк, д-р М. Качмар, Франків, П. Ґордій, П. Тимочко, І. Форись, В. Олексин, А. Котович, І. Кульчицький, Й. Коваль, А. Дяків, Н. Крук, В. Сковрон, Н. Шустакевич, І. Андрусевич, П. Кізел, Т. Заптун; по 50 ц.: Лазар, Ящук, І. Чайківський, Л. Любецький, Й. Чарновський, Головчак, Батрин, Д. Мельник, І. Малиняк, Левкут, Н. Баранецький, М. Малиняк, Д. Кримко, В. Назарчук, С. Боднар, І. Козаченко, д-р А. Кібзей і Н. Н.; дрібними $5.65. Разом $39.65. Гроші вислано через „Обєднання".

Хор У. Н. Дому під проводом свого диріґента С. Курилова відспівав хрещениці козацьке „Многая літа" і гості розійшлися пізно ввечір додому.

С. К.

UFS

ДАЛЯДІЄ В ТУНІСІ.

Візита французького премієра Далядієра в Бізерті, в Тунісі, в Африці. Візита мала на цілі остерегти Італію, що Франція не дасть Італії відібрати собі африканські кольонії.

БОСТОН, МАСС.

З Листопадового Свята.

По $2: о. В. Каськів, К. Гринюк, О. Федорович; по $1: І. Купчик, С. Кучер, І. Масний, Ґ. Зварич, П. Боднар, Н. Давискиба, Т. Хархут, М. Миґован, А. Івашко, І. Волощук, Кісіль, С. Ярош, Н. Ратич, Д. Кузь, Д. Пащак, Ґ. Костецький, Д. Ботник, П. Попович, О. Шафранська, П. Костецький, П. Ульчак, Д. Зінковський, М. Щука, М. Майданий, Ґ. Сіліпський, П. Мороз, К. Зінковська, П. Кучер, І. Матейко, І. Берестецький, О. Корецька, С. Чопик, А. Каськів, А. Смарш, Е. Мусіловська, А. Рак, О. Школяр, Т. Марущак, А. Руда, П. Френчко, К. Любачівська, К. Оліяр, Софія Шафранська, П. Шамюк, Т. Оверко, І. Гримак, І. Буцяк, С. Музика, С. Попович, В. Хомин; по 50 ц.: В. Чопик, П. Окаль, О. Матеїк, Д. Сілінський, О. Кудрик, І. Чопик, М. Шліц, А. Бербелицька, М. Гумкович, Т. Купчак, М. Терлецька, А. Гримак, М. Буцяк, І. Китик, Й. Бербелицький, Г. Попович, О. Кузь, М. Оліяр, Ю. Смарш, К. Поліщук, К. Білак, П. Пінь, М. Дяків, Е. Боднар, М. Гаманюк, Я. Кутна, Т. Золочівська, С. Козак, Ю. Смолюх, А. Терлецька, І. Гримак, М. Шидлівська, А. Гуцуляк, І. Дзюбанюк, М. Майданий, К. Штогрин, М. Шемета, П. Ульчак, Г. Зінковська; по 25 ц.: К. Жданюк, Ю. Миговон, Н. Бортник, Захаркевич, Ю. Соверда, Т. Драган, М. Оверко, М. Зварич, В. Вонс, А. Оліяр, К. Січкоріз, В. Оліяр, М. Боднар, Буцяк, Т. Січкоріз, Н. Довганчук, Ґ. Поліщук, О. Яворівський, І. Томаш, Ґ. Петрейко, О. Кунчик.

Вислано через Обєднання суму $105: інвалідам $75, Карпатській Україні $15, на Світову Виставу $15. Всім жертводавцям щира подяка.

Н. Давискиба.

ПАЛМЕРТОН, ПА.

На інвалідів.

Палмертонська громада переслала через Обєднання $10.05 на інвалідів. Ці гроші прийшли зо збірки на місцевім Листопадовім Святі. Зложили по $1: о. М. Скородинський, І. Климишин, В. Дутко, С. Новацький; по 50 ц.: Н. Грещишин, І. Прокопишин, В. Саган, М. Чаплинська, Д. Демчук, С. Дмитрик, М. Сікорський, Г. Сеньків, Л. Бурий, М. Деревляний, М. Нич, М. Процак; по 25 ц.: І. Колтонюк, А. Куба, І. Бугай, Г. Мацюк, М. Вобіта, М. Сікорська, П. Гусак, В. Завалій, Я. Грабар, П. Кренич, М. Марців, В. Мілкович; решта дрібними. Разом $15.20. По відтягненні розходу вислано решту на згадану ціль.

Гнат Климишин.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Перевели збірку на Карпатську Україну.

Громадяни Михайло Савицький і Іван Гайовий з власної ініціятиви занялися збіркою серед своїх знайомих на Карпатську Україну і зібрали $26. Ці гроші вони переслали через Обєднання на призначену ціль. Зложили по $5: Михайло Савицький, Юрій і Юлія Заячук; по $3: І. Гайовий, П. Урбанович; по $2: Ольга Савицька, М. Кибюк; по $1: А. Антонович, Дора Березовська, В. Босий, Г. Перепилюк, М. Федина, С. В.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

Братство св. Михайла, 50 від. Провидіння, вислало через Обєднання $5 на Карпатську Україну.

За уряд: **П. Щуцький,** писар.

ФІНІКСВІЛ, ПА.

На інвалідів.

В місцевій укр. гр.-кат. церкві о. Г. Цмайло відправив 27 листопаду панахиду за померлих героїв і водночас переведено збірку, яка принесла $4.88. Гроші вислано через Обєднання на інвалідів.

ҐЛЕСТОНБЕРІ, КОНН.

На інвалідів.

Місцева українська парохія св. Івана Хрестителя відсвяткувала річницю листопадового зриву тим, що відправлено в неділю, 13 листопаду, панахиду за поляглих героїв і переведено збірку на українських інвалідів. Збірка принесла $10.10, які переслано через Обєднання на згадану ціль.

Г. Стисло.

ДІТРОЙТ, МІШ.

На Карпатську Україну.

Громадяни М. Попики справляли 20-го листопаду ц. р. 25-літній ювилей свого щасливого подружого життя. В часі забави гром. О. Шеремета нагадав присутнім про потреби рідного краю. Всслід за тим гром. І. Слупецький зібрав $12.60. Зложили: ювилянти М. Попики $2; по $1: О. Шеремета, Н. Кітчик, І. Карлаш, І. Медвідь, Е. Малиняк, П. Гопайський, В. Попик; по 50 ц.: І. Слупецький, В. Нагайло, І. Бас, П. Білнек; дрібними $1.60. Гроші вислано через Обєднання.

27 листопаду м. р. приятелі громадян П. Круків справили їм несподіванку з нагоди 25-літнього ювилею їх щасливого подружжя. Гром. О. Шеремета попросив приявного місцевого пароха, о. сов. Сембратовича, сказати дещо про старий край. О. Сембратович радо згодивсь і завізвав приявних зложити жертву на руки О. Шеремети і Й. Масляка. Приявні зложили $30, у тім ювилянти $5. Гроші вислано через Обєднання на Карпатську Україну.

Крім того вислано 29-го листопаду м. р. $14 на Рідну Школу, 24 листопаду на Карпатську Україну $40.15. Разом вислано в останніх тижнях $96.75.

Володимир Візничак.

КОГОЗ, Н. Й.

Збірка на інвалідів.

В неділю, 4 грудня м. р., в 6 год. вечором, відбулося в нас заходами укр. кат. громади св. Петра і Павла й при співучасті місцевих українських організацій Листопадове Свято. В часі свята переведено збірку на українських інвалідів. Збіркою занялися члениці Українського Червоного Хреста. Збірка принесла $44.65. Зложили: Й. Білінський $3; по $1: о. М. Лисяк, Марія Кушнір, Й. Михайлишин, В. Партак, Ю. Бакай, М. Галашин, М. Говикович, Й. Дзямба, О. Лесняк, А. Мазурик, М. Заблоцький, Катерина Заблоцька, Г. Недільський, В. Люблянецький, В. Сташко, В. Дерлиця, Софія Білінська, Павлина Жмут, І. Малик, П. Бачинський, К. Варениця, Ева Сташко, П. Гавришенко, В. Жмут (з Олбані); по 50 ц.: О. Ґеля, Н. Назарко, Текля Мазурик, С. Фіялка, Софія Зальопана, Текля Бобрівець, Т. Маліґловка, Ю. Гончарик, Меланія Дерлиця, Ольга Недільська, Текля Мостовська, Степан Постоловський, Іван Барна; щешта дрібними. Разом $44.65. По обтягненні розходів вислано через Обєднання на інвалідів $41.15.

ЙОНКЕРС, Н. Й.

На інвалідів.

Дня 13. листопаду українська гр.-кат. парохія в Йонкерсі відсвяткувала листопадовий спомин панахидою в церкві за поляглих українських героях, а вечором у годині 6:30 відбувся в церковній салі концерт. Виступали два хори: церковний і дитячий під управою місцевого вчителя М. Фатюка й відспівали низку патріотичних пісень; виголошено кілька гарних деклямацій, а святочну промову мав п. В. Душник, редактор „Націоналіста".

Переведено збірку на українських інвалідів, яка принесла $40. Зібрані гроші вислано через Обєднання.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Зо срібного весілля на народні цілі.

В листопаді м. р. святкували громадяни Микола і Розалія Вецал 25-літні роковини свого подружого життя. Їх діти і близькі краяни зробили їм несподіванку і спросили гостей, щоб разом ушанувати цей ювилей. Гостей прибуло коло 150 родин, а серед них був д-р А. Каськів і два священики: о. Д. Лещишин з дружиною і о. М. Мостенський з Провіденс, теж з дружиною.

Коли несподівано впровадили ювилятів на салю, приявні справили їм велику овацію. Предсідник 206 від. У. Н. С., Олекса Косюк, привитав ювилятів і побажав їм усього найкращого. Н. Вецаль і його дружина є діяльні громадяни і беруть усе активну участь в українськім громадянськім житті. Н. Вецаль уже поверх пять літ є фінансовим секретарем у т-ві Запорозька Січ, а також членом від. 206 У. Н. С. За його урядування приєднано багато членів. В часі гостини приявні священики і світські гості забирали слово і складали найкращі бажання. Говорив о. Мостенський і висказав своє здивування, що на цей ювилей прибуло стільки гостей. А. о. Лещишин закликав присутніх, щоб зложили жертви на народні цілі. Ювилянти зложили $7, а присутні $35, з яких покрито теж недобір комітету.

Тиждень пізніше ювилянти дали на Службу Божу і запросили гостей до себе на забаву. По обіді О. Костюк сказав пару слів і попросив приявних, щоб зложили жертви на народні цілі. Збіркою занялись о. Лещишин і О. Косюк. Зложили: Н. і Р. Вецал $2.50; по $1: О. Косюк, Й. Ходоровський, о. Д. Лещишин, М. Глядик, П. Ґричух, П. Кацюба, Й. Кава, М. Копернюк, М. Кучик; Ю. Ходоровська 75 ц.; по 50 ц.: М. Радимський, Р. Косюк, М. Кінаш, С. Рогожин, А. Совецька, М. Вецал, К. Сулима, Т. Чагарин; по 25 ц.: С. Вецал, Е. Липський, М. Кінаш, А. Сулима, А. Липська, К. Королишин, А. Радимська, Р. Копитко, М. Яцишин. Разом $19.25. Потім п. Марія Кінаш сказала пару слів про Союз Українок і, зложивши сама $2, попросила інших жертвувати на ту ціль. Інші додали $1.35. Усього разом $35.85. Ті гроші розділено так: місцева укр. школа $7.50; Рідна Школа у Львові $5; читальня „Просвіти" в Глібові $5, читальня в Зеленім $5; на фонд „Дніпра" $5; Союз Українок $3.35; Укр. Нар. Дім $5.

Гість.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Похорон Андрія Цупера, що помер у Філядельфії 11. січня, відбудеться в понеділок, 16. січня.

В. Галан, секр. 239 від. УНС.

КЛІВЛЕНД, О.

Зо зрібного весілля на народні цілі.

З нагоди 25-літніх роковин подружого життя гром. Анастасії і Николая Страпів зібрались 24 вересня м. р. в домі ювилятів члени їх родини, сусіди, знайомі, а головно члени Т-ва Запорозька Січ, щоб зложити їм бажання. Звідтам запрошено ювилятів на уладжену для них гостину, на якій приявні забирали слово й говорили на ріжні теми. Між іншими забрав слово П. Липян і заявив, що ювилянти бажалиб, щоб та гарна гостина не пройшла без згадки на якусь вищу ціль і щоб переведено збірку на визвольну боротьбу. Притім він додав, що тепер саме прийшла радісна вістка про Карпатську Україну і така збірка буде допомогою для неї. Він попросив присутніх Павла Галовчака і Григорія Коростинського, щоб занялися збіркою. Всієї збірки було $27.15, які вислано через Обєднання по половині на визвольну боротьбу і Карпатську Україну.

Петро Липян.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З заручин на Карпатську Україну.

В суботу, 17 грудня м. р., на заручинах панни Софії Сукмановської з п. Михайлом Крушельницьким в Брукліні панна Марія Лис і Р. Оліярд зібрали між присутними 20, з чого призначено на Карпатську Україну $11, а решту на іншу ціль. Зложили по $1.50: Лис, Скіцко; по $1: Сукмановський, панна Сукмановська, М. Крушельницький, Пановик, Сома, В. Сукмановський, Ф. Юзефовський, Ветер, Ч. Гойш, І. Сидорко, Е. Ласінський, С. Гуменний; решта дрібними. $11 на Карпатську Україну переслав через Обєднання П. Задорецький.

БОФАЛО, Н. Й.

На Карпатську Україну.

Гром. Іван Грицковян переслав через Обєднання $14 з призначенням на Карпатську Україну. Ці гроші прийшли з Листопадового Свята в Бофало, Блек Рак.

МАЙНЕРСВИЛ, ПА.

На визвольну боротьбу.

Отець М. Струтинський переслав через Обєднання від себе $10 на визвольну боротьбу.

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО. (9)

Занурена в своїх покупках Гелена забула, що смеркається. Мандруючи від склепу до склепу, вона вибирала собі такі речі, які моглиб їй придатися в довгій і повній пригод дорозі. А крок за кроком, куди тільки вона йшла, з віддалі кільканацятьох кроків слікував за нею Ляль Таск. Його гадючі очі визирали зза угла, готові кожної хвилі до удару.

Коли Гелена пустилася в напрямку темного перевулка, Таск скочив попереду неї і заховався там у темноті. Цей перевулок був Таскові добре відомий. У ньому він уже передтим виконував подібні напади. Тепер щастя сприяло йому і Гелена йшла просто в лапку. Коли Гелена знайшлася в ньому, Таск виступив перед неї і миттю заткав їй рукою рота.

Гелена не мала часу закричати. Вона почала пручатись на всі боки, але Таск був сильний чоловік. Дівчина не могла його побороти. Тепер Таск почав її тягнути в сторону дверей, куди він уже нераз запроторював свої жертви. А звідтіля він почав її ріжними коридорами провадити до скритої кімнати, в якій ждав сам Атан Том.

Коли Гелена увійшла до цеї кімнати, Атан Том їй низько вклонився і заговорив: „Панно Ґреґорі, мені невимовно жаль, що я мусів у той спосіб поступити з вами, але ваше товариство має щось таке, чого мені дуже потрібно". Він хвилю помовчав і почав солодко далі: „Ваше товариство має мапу шляху до Атару. Я задержу вас так довго, доки не дістану цеї мапи".